

**ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ
ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ
(ΠΟΓΕΔΥ)**

ΓΕΩΠΟΝΟΙ – ΔΑΣΟΛΟΓΟΙ – ΚΤΗΝΙΑΤΡΟΙ – ΙΧΘΥΟΛΟΓΟΙ - ΓΕΩΛΟΓΟΙ
Αχαρνών 2 Αθήνα Τ.Κ. 10176 Τηλ.:210-5234189, 210-2124041 FAX: 210-5232240
e-mail:ax2u128@minagric.gr

Αθήνα 11-3-2021

Αρ. πρωτ.: 1427

- ΠΡΟΣ:** 1.Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. **Σπήλιο Λιβανό**
2.Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
κα. **Φωτεινή Αραμπατζή**
3.Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. **Ιωάννη Οικονόμου**

- ΚΟΙΝ.:**1.Γεν. Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων
κ. Κων/νο Μπαγινέτα
2.Πρωτοβάθμιους Συλλόγους Ομοσπονδίας

ΘΕΜΑ: «Απόψεις και παρατηρήσεις επί της “προδημοσίευσης-κειμένου διαβούλευσης” που αφορά την σχεδιαζόμενη 3η Πρόσκληση για την υποβολή αιτήσεων στήριξης προς ένταξη στο υπομέτρο 6.1 «Εγκατάσταση Νέων Γεωργών» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) της Ελλάδας 2014 – 2020´´»

Αξιότιμε Κύριε Υπουργέ,

Αξιότιμοι Κυρία & Κύριε Υφυπουργέ

Τέθηκε σε Δημόσια διαβούλευση από την πρώτη μέρα του τρέχοντος μηνός το περιληπτικό κείμενο της σχεδιαζόμενης τρίτης πρόσκλησης για την υποβολή

αιτήσεων στήριξης προς ένταξη στο υπομέτρο 6.1 «Εγκατάσταση Νέων Γεωργών» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) της Ελλάδας 2014 – 2020''.

Όπως στα πιο σημαντικά νομοθετήματα, προσκλήσεις, ΚΥΑ και ΥΑ που αφορούν τα μέλη της Ομοσπονδίας, τους γεωργούς, κτηνοτρόφους και αλιείς της χώρας καθώς και το περιβάλλον, έτσι και σε αυτή την σχεδιαζόμενη πρόσκληση, θεωρήσαμε πως επιβάλλεται να εκφράσουμε τις απόψεις και τις παρατηρήσεις μας.

Δεδομένου ότι πρόκειται για απλή συνοπτική προδημοσίευση, θα τοποθετηθούμε και εμείς σχετικά συνοπτικά και επιφυλασσόμαστε, εάν χρειαστεί, να επανέλθουμε στο πλήρες κείμενο αυτής, το οποίο θεωρούμε ότι και αυτό θα πρέπει να τεθεί έγκαιρα σε διαβούλευση.

Συγκεκριμένα, σημειώνουμε και προτείνουμε τα εξής:

➤ Πιστεύουμε πως είναι απόλυτα ικανοποιητικό το μέγεθος των χρηματικού ποσού που διέρρευσε στον τύπο (δεν αναφέρεται στο κείμενο) ότι θα διατεθεί στην πρόσκληση και ανέρχεται συνολικά στα 350 εκ.€. Είναι ένα πραγματικά μεγάλο ποσό, που πιστεύουμε ότι θα καλύψει ένα πολύ μεγάλο αριθμό των επιλέξιμων αιτήσεων στήριξης.

➤ Θεωρούμε εξαιρετικά θετικό το γεγονός τόσο ότι το ποσό ανά δικαιούχο θα κυμαίνεται από 35.000 έως 40.000 €, όσο και ότι αυξάνεται η υποχρέωση παραμονής στο επάγγελμα στα επτά χρόνια. Οι εποχές και οι ανάγκες αλλάζουν και πιστεύουμε ότι τόσο η βοήθεια στην αρχική εγκατάσταση, όσο όμως και οι δεσμεύσεις πρέπει να είναι σημαντικές. Να αποτελούν δέλεαρ, αλλά και να δημιουργούν εξ αρχής μία αυτοδέσμευση παραμονής για ικανό διάστημα ούτως ώστε πράγματι να δοκιμαστεί κάποιος στο επάγγελμα. Σημειώνουμε ότι, σε ότι αφορά το ποσό ενίσχυσης, κάτι ανάλογο είχε επιχειρηθεί και στην πρόσκληση του 2008 - 2009, αλλά τότε το Υπουργείο, μετά από τις εκλογές του Σεπτεμβρίου του 2009 που μεσολάβησαν και την αλλαγή της πολιτικής ηγεσίας, υπαναχώρησε και ενώ είχαν ήδη εκδοθεί τα

αποτελέσματα και είχαν υπογραφεί και οι πρώτες αποφάσεις, μείωσε το ποσό στο μισό ανά δικαιούχο και έβαλε επιπλέον δικαιούχους στο μέτρο. **Ελπίζουμε να μην συμβεί και την φορά αυτή κάτι ανάλογο και διπλασιάσουμε τεχνητά τους ενταχθέντες κόβοντας στο μισό την ανά δικαιούχο ενίσχυση!!!**

➤ Εύλογος και σωστός πιστεύουμε πως είναι και ο διαφαινόμενος συγχρονισμός της εν λόγω πρόσκλησης με τη επόμενη πρόσκληση των σχεδίων Βελτίωσης (υπομέτρο 4.1). Αν γίνει αυτό, οι νέοι δικαιούχοι του υπομέτρου 6.1 θα έχουν την δυνατότητα άμεσης ένταξης τους στα νέα Σχέδια Βελτίωσης και θα απολάβουν τα μέγιστα οφέλη. Εδώ φυσικά οφείλουμε να σημειώσουμε ότι υπάρχουν παρά πολλοί επιλαχόντες της προηγούμενης πρόσκλησης του υπομέτρου 4.1 που ανέμεναν την εξεύρεση κονδυλίων για την ένταξή τους. Οι συγκεκριμένοι “κόπηκαν” κυριολεκτικά ”στο νήμα” παρ’ όλο που είχαν υψηλή βαθμολογία. Εμείς με το από 3-2^ο -2020 Δελτίο Τύπου μας (με αφορμή την συμμετοχή κλιμακίου μας στην AGROTICA 2020) είχαμε επισημάνει για τα σχέδια βελτίωσης κατά λέξη τα εξής: *“... Η γενική αίσθηση είναι ότι η «βάση» στις περισσότερες Περιφέρειες διαμορφώθηκε σε ιδιαίτερα υψηλά επίπεδα με αποτέλεσμα πάρα πολλές και αξιολογότερες επενδυτικές προτάσεις υποψηφίων δικαιούχων να μείνουν κυριολεκτικά στο «ράφι».--Στην παρούσα φάση το μόνο που μπορούμε να προτείνουμε είναι να γίνει σύντομα από το Υπ.Α.Α.Τ. και τις υπηρεσίες του ένας απολογισμός απορροφητικότητας των πόρων από τα υπόλοιπα μέτρα και δράσεις που έχει διαχειριστεί στην τρέχουσα περίοδο και να κάνει στο μέτρο του δυνατού μία ανακατανομή υπέρ των Σχεδίων Βελτίωσης ώστε να ικανοποιηθούν όσο το δυνατόν περισσότερες αιτήσεις...”* . Επιμένουμε ακόμη στην πρόταση που τότε διατυπώσαμε καθώς θεωρούμε ότι πρέπει να εξαντληθούν τα όρια για τους προηγούμενους επιλαχόντες του υπομέτρου 4.1 (Σχέδια Βελτίωσης) πριν γίνει νέα πρόσκληση.

➤ Εκφράζουμε σοβαρές επιφυλάξεις για την δυνατότητα ένταξης νομικών προσώπων. Η έννοια του “Νέου Γεωργού” ήταν ανέκαθεν ανθρωποκεντρική και μάλιστα κατά το παρελθόν το υπομέτρο ονομαζόταν “Νέοι αγρότες – Βελτίωση της ηλικιακής σύνθεσης του πληθυσμού”. Η δυνατότητα αυτή πρωτοεμφανίστηκε στην

προηγούμενη πρόσκληση του 2016 με αμφίβολα αποτελέσματα. Υποστηρίζουμε πως ο άνθρωπος δεν είναι ένας αριθμός, ένα ΑΦΜ εν προκειμένω, και πως το συγκεκριμένο μέτρο πρέπει να απευθύνεται σε φυσικά πρόσωπα και όχι νομικά, τα οποία καλούνται να ενταχθούν στο γεωργικό επάγγελμα, να ανανεώσουν ηλικιακά τον πληθυσμό, να μείνουν στην επαρχία και ιδιαίτερα στις παραμεθόριες περιοχές και να ενισχύσουν την ανταγωνιστικότητα και την βιωσιμότητα των αγροτικών επιχειρήσεων. Ο στόχος του μέτρου, όπως αυτός αποτυπώνεται στο πρώτο σημείο του εγγράφου της προδημοσίευσης (1. Στόχος....) δεν συνάδει με την λογική του νομικού προσώπου. Σε τελική ανάλυση και δεδομένου ότι υπάρχει η έννοια ήδη από την προηγούμενη πρόσκληση, ας δοθεί στα νομικά πρόσωπα η ελάχιστη δυνατή βαθμολογική προτεραιότητα σε σχέση με τα φυσικά πρόσωπα.

➤ Διαφωνούμε με την κατακόρυφη αύξηση στο “κατώφλι” εισαγωγής στο υπομέτρο 6.1. Συγκεκριμένα, για να είναι επιλέξιμος ένας υποψήφιος πρέπει να δηλώσει στο ΟΣΔΕ του έτους 2021 εκμετάλλευση της οποίας το μέγεθος εκπεφρασμένο ως τυπική απόδοση να είναι άνω των 14 χιλ. € και όχι μεγαλύτερο των 100 χιλ. €. Ουσιαστικά, αν κάνουμε κάποιες αναγωγές και δούμε τις αποδεκτές αποδόσεις σε τυπικό εισόδημα κάποιων καλλιεργειών, γυρίζουμε στην λογική της μισής ΜΑΕ (1 Μονάδα Ανθρώπινης Εργασίας-ΜΑΕ=1750 ώρες) ως κατώφλι εισαγωγής που χρησιμοποιούνταν έως και το 2013. Για να γίνουμε αντιληπτοί μιλάμε για ελάχιστα μεγέθη εισαγωγής όπως 433 στρ. σκληρό στάρι ή 43 στρ. βαμβάκι ή 75 στρ. ελαιοποίησιμοι ελαιώνες ή 151θηλυκά πρόβατα ή συνδυασμός αυτών, κ.λ.π. Αυτά τα μεγέθη, εφικτά για άλλες εποχές όπου το ενοίκιο ή/και η αγορά γης, αλλά και οι ζωοτροφές ήταν φθηνότερα και υπήρχε και κυκλοφορούν χρήμα, σήμερα σε πολλές Περιφερειακές Ενότητες της χώρας - ιδιαίτερα σε αυτές όπου κατά παράξενο τρόπο είναι και οι πλέον προβληματικές και αυτές που χρειάζονται υποστήριξη για να παραμείνει το ανθρώπινο δυναμικό – φαντάζουν δυσθεώρητα. Σήμερα, παρ’ όλη την οικονομική κρίση το ενοίκιο και η αγορά γης σε πολλές περιοχές της χώρας έχει αυξηθεί σημαντικά και όσο για τις ζωοτροφές ή το κόστος των εγκαταστάσεων, η ζώσα πραγματικότητα τα λέει όλα. Σχετικά με την αξία της γης, απλά θα

σημειώσουμε την ζημιά που έχει γίνει με την εγκατάσταση των ΑΠΕ (κυρίως φ/β), όπου σε πολλές περιοχές της χώρας ξερικά αγροτεμάχια είτε πωλήθηκαν σε τιμές μέχρι 2000 €/στρ., είτε ενοικιάστηκαν με τιμές έως και 250 €/στρ./έτος. **Πώς θα βρουν γη και με τι τιμές οι υποψήφιοι Νέοι Γεωργοί;** Βέβαια επειδή το θέμα των ΑΠΕ είναι ένα άλλο μεγάλο και σοβαρό θέμα, θα επανέλθουμε σύντομα με νέο εξειδικευμένο έγγραφο. **Εν κατακλείδι, προτείνουμε μία λογική προσαρμογή και ελάχιστο κατώφλι εισαγωγής περί τις 10 χιλ. €** (από τις 8 χιλ. € που ήταν στην προηγούμενη πρόσκληση του 2016), η οποία και θα αντικατοπτρίζει την δυναμική και σοβαρότητα της νέας πρόσκλησης.

➤ Κλείνοντας τις παρατηρήσεις και προτάσεις μας, επειδή θεωρούμε ότι είναι πάρα πολύ σημαντικό για την πραγματική επιτυχία και δικαιοσύνη του μέτρου, αφήσαμε τελευταία την πρότασή μας για την κατανομή των κονδυλίων. Συγκεκριμένα θα επαναλάβουμε την πρότασή μας όπως αυτή είχε διατυπωθεί στο προαναφερόμενο ήδη Δελτίου Τύπου μας της 3-2^{ου} -2020. Σε αυτό είχαμε πει και επαναλαμβάνουμε “... Ως δεύτερη παρατήρηση οφείλουμε να επισημάνουμε πως καλό θα είναι σε επόμενη πρόσκληση ενδιαφέροντος – όποτε και αν γίνει - είτε για τα Σχέδια Βελτίωσης, είτε για τους Νέους Γεωργούς, η κατανομή των πόρων να είναι ανά Περιφερειακή Ενότητα και όχι ανά Περιφέρεια. Αυτή η πρότασή μας προκύπτει από το γεγονός ότι μόνιμα σε κάποιες Περιφέρειες, λόγω εσωτερικών ιδιαιτεροτήτων, υπάρχουν αδικημένοι αγρότες που κατοικούν σε συγκεκριμένες Περιφερειακές Ενότητες. Έτσι τα διάφορα μέτρα και δράσεις του Υπ.Α.Α.Τ., αντί να λειτουργούν και ως παρεμβάσεις εξίσωσης και άμβλυνσης των εισοδηματικών διαφορών, εν τέλει τις οξύνουν και μεγαλώνουν το εισοδηματικό χάσμα...”.

Δυστυχώς επαληθευτήκαμε στο έπακρο με την τελική κατάταξη των Σχεδίων Βελτίωσης και είναι πολύ πιθανό ότι κάτι παρόμοιο θα γίνει και στην επερχόμενη πρόσκληση ενδιαφέροντος των “ Νέων Γεωργών”, αν και γενικά στις προσκλήσεις αυτές του συγκεκριμένου υπομέτρου συνήθως τα χρήματα καλύπτουν σχεδόν το σύνολο των αιτούντων που είναι επιλέξιμοι. Σε κάθε περίπτωση όμως, θεωρούμε πως

πρέπει να γίνει ξανά μία νέα αρχή προς δικαιότερες προσκλήσεις. Είναι αδιανόητο για μας ο θεσμός της Αιρετής Περιφερειακής Αυτοδιοίκησης ,που καθιερώθηκε από 1-1^{ου}-2011, να οδηγεί σε μία κατάφορη αδικία με την κατανομή των κονδυλίων ενώ έως τότε το Υπ.Α.Α.Τ τα κατάνεμε ανά νομό και ο κάθε ένας υποψήφιος `` συναγωνιζόταν `` με τους ομοίους του. **Απλουστεύοντας όσο το δυνατόν την πρότασή μας και για να γίνει κατανοητή δίνουμε το εξής παράδειγμα:** Έστω πως από τα 350 εκ. € της επερχόμενης πρόσκλησης, στην Περιφέρεια Α, που αποτελείται από Χ Περιφερειακές Ενότητες (Π.Ε), κατανέμονται 30 εκ. €. Εάν, μετά την ολοκλήρωση της κατάθεσης και της αξιολόγησης των αιτήσεων στήριξης (δηλ. υποψηφιοτήτων) σε αυτήν την Περιφέρεια, διαπιστώσουμε μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) ότι τα αιτούμενα χρήματα των επιλέξιμων υποψηφίων ανέρχονται σε ποσό μεγαλύτερο των 30 εκ. € (π.χ 40 εκ. €), πρέπει να εφαρμόσουμε ένα τύπο κατανομής των χρημάτων ανά Π.Ε στην λογική της δικαιοσύνης και της ‘αμβλυνσης των ανισοτήτων που σας παρουσιάσαμε. Ο τύπος που προτείνουμε είναι πάρα πολύ απλός και προκύπτει από την διαίρεση του κατανεμηθέντος ποσού (δηλ. των 30 εκ. €) με το αιτηθέν σε όλη την Περιφέρεια Α ποσό (δηλ. τα 40 εκ. € για το παράδειγμά μας). Ο αριθμός-συντελεστής (έστω Φ) που θα προκύπτει θα πολλαπλασιάζεται για κάθε Π.Ε ξεχωριστά με το αιτηθέν σε αυτή ποσό (π.χ. Αιτηθέν Ποσό από υποψηφίους 1ης Ενότητας=Π.Ε1, ..., Αιτηθέν Ποσό από υποψηφίους Χης Ενότητας= Π.ΕΧ) και θα μας δίνει τα ποσά που τελικά θα κατανεμηθούν σε κάθε Π.Ε της Περιφέρειας Α. Στο παράδειγμα μας και για 5 Π.Ε της υποτιθέμενης Περιφέρειας θα είχαμε : $\Phi = 30/40 = 0,75$ και τελικά Κατανομή στην 1^η Π.Ε= $\Phi * \text{Π.Ε1} = 0,75 * \text{Π.Ε1}$, ..., Κατανομή στην 5^η Π.Ε= $\Phi * \text{Π.Ε5} = 0,75 * \text{Π.Ε5}$. Με τον τρόπο αυτό τα προγράμματα του Π.Α.Α θα λειτουργούν εξισοροπητικά προς τις αδύναμες Π.Ε, θα αμβλύνουν αντί να οξύνουν τις διαφορές και δεν θα παρατηρηθούν όλα όσα έγιναν στην τελευταία πρόσκληση του υπομέτρου 4.1 (Σχέδια Βελτίωσης). Αυτός ο τρόπος κατανομής μπορεί να εφαρμοστεί όχι μόνο για τις Π.Ε, αλλά ακόμη και για τους Δήμους της Περιφέρειας (αντικαθιστώντας τις Π.Ε στην διαδικασία με τον εκάστοτε Δήμο)

καθώς ακόμη και εντός Π.Ε σε αρκετές περιπτώσεις υπάρχουν σημαντικές διαφορές. Εννοείται πως αν τα αιτούμενα συνολικά ποσά στην Περιφέρεια είναι λιγότερα από τα κατανεμημένα, πρέπει να υπάρξει πρόβλεψη για άμεση κατανομή αυτών στις άλλες (π.χ όμορες) Περιφέρειες.

Αξιότιμε Κύριε Υπουργέ,

Αξιότιμοι Κυρία & Κύριε Υφυπουργέ

Η Π.Ο.ΓΕ.Δ.Υ ποτέ δεν διστάζει να καταπιαστεί με δύσκολα και αντιδημοφιλή για ένα συνδικαλιστικό όργανο θέματα και ενδεχόμενα να γίνει δυσάρεστη ή ακόμη και να " τσαλακωθεί ". Ότι γράψαμε παραπάνω το κάναμε ορμώμενοι από αγάπη και ενδιαφέρον τόσο για το επάγγελμά μας, όσο και για τον Έλληνα αγρότη, κτηνοτρόφο και αλιέα και ιδιαίτερα το Νέο που είναι κα το μέλλον της χώρας. Ελπίζουμε να μελετήσετε σοβαρά τις προτάσεις και παρατηρήσεις μας και να πράξετε ανάλογα.

Είμαστε στην διάθεσή σας για κάθε περαιτέρω συνεργασία και πληροφορία.

Με εκτίμηση

Για το Δ.Σ.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

N. ΚΑΚΑΒΑΣ

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

K. ΔΟΓΑΝΗΣ